

De kleinere visjes van de Put van Ekeren

En hier duiken we weer even het zoete water in, meer specifiek in het zoete water van de Put van Ekeren. Dit keer gaan we, zoals beloofd, op zoek naar de minder grote vissen die er rondzwemmen, maar die op zijn minste even mooi zijn. En mysterieus, want zo makkelijk vind je ze niet. Zet je duikbril maar op scherp!

Eerst gaan we op zoek naar de **kleine modderkruiper** (*Cobitis taenia*). Dit visje is zeer mooi, maar erg schuw. Je duikt best bij schemering en dan vind je hem op de bodem schuifelend tussen al het groen. Zijn lijfje is langgerekt (ongeveer tien centimeter lang) met mooie donkere vlekken op zijn flanken. Aan zijn bekje zitten zes tasters, een soort stugge baardharen, die hij gebruikt om de zanderige bodem om te woelen op zoek naar voedsel. Hij is een echte omnivoor, een alleseter dus. Hij lust zoöplankton (microscopisch kleine diertjes), algen, dood organisch materiaal, ... een echt opruimertje. Als je arendsogen hebt, zie je soms dat hij een stekeltje onder zijn oogje uitklapt, een beschermingsstrucje wanneer hij zich belaagd voelt.

Een ander elegant visje is de **pos** (*Gymnocephalus cernua*). Hij is familie van de baars, die je in een vorige Hippocampus al hebt ontmoet (en hopelijk ook al tijdens je duik in de Put). Hij kan redelijk groot worden, tot twintig centimeter lang, maar de posjes in de Put zijn meestal kleiner. Zijn lijfje is bruingoud van kleur met talloze donkerbruine vlekjes. Zijn rugvin is best spectaculair wanneer hij ze volledig opzet, net een scherm met puntige stekels. Zoals alle baarzen is de pos een roofvis, een echte carnivoor (vleeseter). Hij jaagt op insectenlarven (het babystadium van insecten), waterpissebedden, vlokreeftjes, zoöplankton en nog veel meer. Als roofvis moet de pos goed kunnen jagen. Dit lukt hem aardig met twee nuttige lichamelijke aanpassingen. Zijn zijlijn (dit is de lijn die je duidelijk op zijn flank ziet lopen van de kieuw tot zijn staart) is sterk ontwikkeld. De zijlijn bevat gevoelige zenuwcellen die de geringste druk kunnen opvangen die ontstaat door de waterverplaatsing van een voorbijzwemmend smakelijk hapje. En zijn oog lijkt een beetje op het oog van een kat. Op het netvlies van zijn oogje zit een reflecterend laagje (het tapetum lucidum), zodat hij zelfs met weinig licht in troebel water nog goed kan zien. Heb je ooit het oog van een kat zien oplichten in het donker, dat is datzelfde reflecterend laagje.

Nu even kennismaken met de – naar mijn bescheiden mening – mooiste vis uit de Put: de **zeelt of louw** (*Tinca tinca*). Deze mooie vis heeft een prachtige olijfgroene kleur en heel kleine schubjes die je nauwelijks kan zien. Hij heeft heel bolle vinnen waarmee hij sierlijk en heel snel kan zwemmen. Heel speciaal is dat de iris van zijn oog (het gekleurde deel van een oog dus) rood van kleur is. De zeelt is familie van de karper en dan weet je meteen wat hij zoal eet, nl. alles wat hij uit de zanderige bodem kan filteren met zijn twee forse baarddraden. Dit is dus een allegaartje van

Een grazende zeelt.

Foto: Kiki Vleeschouwers.

De albino meerval.

Foto: Marlène Terpstra.

De albino meerval.

Foto: Marlène Terpstra.

Close-up van de paling.

Foto: Patrick Decaluwé.

dierlijk en plantaardig voedsel: plantendeeltjes, algen, zoetwaterlakjes, insectenlarfjes, vlokreeftjes, dood organisch materiaal, ... De zeelt is erg schichtig. Als je hem wil observeren moet je echt stil blijven hangen en zeker niet beginnen vinzwemmen of wapperen met je handen. Vaak zwemmen ze met een paar soortgenoten samen. Het leuke aan jonge zeelten is dat ze heel speels gedrag vertonen met elkaar. Ze buitelen over elkaar als jonge puppy's.

En welke vis in de Put kan je erg doen schrikken? Een grote snelle witte schaduw die echt niet thuis hoort in onze geliefde zoetwaterput, de spookachtige **albino meerval** (*Silurus glanis*). Goed, ik geef toe, eigenlijk hoort hij niet thuis in het rijtje 'kleinere visjes van de Put van Ekeren', want onze albino meerval is best groot en meet ondertussen toch al een flinke meter. Maar toch wil ik deze bewoner even bespreken. Hij hoort hier niet thuis en is waarschijnlijk vele jaren geleden uitgezet. Nu ja, hij doet niemand kwaad en richt geen schade aan de biotoop aan. Hij leeft zijn eenzame leven in een voor hem groot 'aquarium'. Onze 'huismeerval' is een beenvis. Zijn goed ontwikkeld skelet is dus volledig verbeend. Zijn grote afgeplatte bek is perfect aangepast om de bodem goed om te woelen met zijn zes zeer lange baarddraden. Hij eet zowat alles en is een goede opruimer. Ach, eigenlijk wordt onze 'huismeerval' door alle duikers echt wel gekoesterd.

En laat je ook eens verrassen door een heel speciale vis: de **paling** (*Anguilla anguilla*). Ja zeker, ook deze vis kan je ontmoeten tijdens je duik in de Put. De paling is de meest merkwaardige vis die er bestaat. Ik stip hem hier maar heel even aan, omdat ik er in de volgende Hippocampus uitgebreid op zal terugkomen. Waarom? Zijn manier van leven is zo merkwaardig dat daar veel over te vertellen valt. Dus als je meer wil weten over deze vis: een uitgebreide special in de volgende Hippocampus. Tot dan!

KIKI VLEESCHOUWERS

De paling.

Foto: Ireen Loots.